

עין משפט גר מוצה
^א א מיי פֿירא מהל' שגגות הלכה ט סמג שטין רעז: ^ב ב מיי פֿירא מהל' תשובה הלכה ב: ^ה ג מיי פֿירא מהל' שגגות הלכה ט: ^ו ד מיי פֿירצ מהל' בעדים הלכה א סמג לאוין מן טוש"ע י"ד ס' קפא סעיף א:

מוסף רש"י

חייב על הראש שתיים. על הקפת הראש חייב שמי מלקויות, דשמי פאות יש לו לראש, שהראש כשמי חמיסות, מקום השיער חמיסה אחת ומקום הפנים והזקן חמיסה אחת, ומתחברות זו עם זו בלד האזן מלפניו, מקום שזעיון טופל"א ושם נקרא פאה ששם סוף הראש מקום חיבור הפרקים, ונמצא שיש לו שתי פאות, צידעא מכאן וצידעא מכאן, ומייב עליהן שמים (מכוח ב. עיי"ש),

רבינו חננאל

מכדי תנא ממוכות ס"י.ק. סליק. כלומר מסכת מכות השלי"ם. מ"ט פתח אחריה מס' שבועות. ופשטנא איירי דתנא במכות וחייב

ב:

מכדי תנא ממוכות ס"י.ק. אע"ג דקיימא לן

מסכתות אין סדר למשנה ה"מ לענין מחלוקת ואחר כך סתם שרבי לא שנה לתלמידיו המסכתות על הסדר אבל אחר ששנאן סדרן על מכוון זהוייתן זו אחר זו^[א]: **חייב ע"ה** הראש **שתיים**. נראה דאע"ג דעל הזקן אינו חייב אלא בתער כדאמר צפ' בתרא דמכות (דף כא.) דצעי' גילוח שיש צו השחתה^א צהקפת הראש חייב אף במספרים כעין תער כדמוכח צפ' ג' מינים (מיר דף מא': ושם) דקאמר אי כתיב ראשו ולא זקנו הוה אמינא תרתי משמע דלתי עשה ודחי לא תעשה ומשמע דהקפת כל הראש שמייה הקפה ואכתי בתער מנלן ולהכי כתיב זקנו ואי לא מחייב צהקפת הראש אלא בתער א"כ שפיר שמעינן מראשו דגילוח מלוורע בתער מדאמר רחמנא דעשה דמלוורע דחי לאו דהקפה והא דקמני צמוספתא דמכות גבי ראש דאינו חייב עד שיקיפטו בתער איכא למימר מאי תער כעין תער כדאשכחן פרק ב' נזירים (שם דף נח:). דאמר רב מיקל אדם כל גופו בתער ומפרש התם כעין תער וליכא למימר דהקפת הראש שרי צמספרים ונקט צמוספתא דוקא תער לאפוקי מספרים ומ"מ מראשו לא שמעינן דגילוח מלוורע בתער כיון דהקפת הראש אסור נמי צמלקט ורהיטני דהא ודאי צמלקט ורהיטני לא אפשר צמלוורע דגילוח כתיב ציה וא"כ מראשו ידעינן תער וכרצי אליעזר דאמר צפרק אלו הן הלוקין (מכות דף כא.) דמלקט ורהיטני נמי גילוח עבדי ליכא לאוקומי' דא"כ מוקנו נמי לא שמעינן תער דהא מלקט ורהיטני הוי גילוח שיש צו השחתה ומיהו ממורת כהנים דקמני יש צראש מה שאין צוקן שהראש אסור צמספרים כצתער אין ראהי דצמיר איירי דקמני התם מה ת"ל ראשו לפי שנאמר תער לא יעצור על ראשו וכו' ואהא מסיק מה ת"ל ראשו מה ת"ל זקנו מפני שיש צראש מה שאין צוקן כו': ועל

כשם שוידויו של שעיר המשתלח מכפר על ישראל כך וידויו של פר מכפר על הכהנים: **גב'** מכדי תנא ממוכות סליק מאי שנא דתני שבועות משום דתני ^בדחייב על הראש שתיים אחת מיכן ואחת מיכן ועל

על טהור שאכל את הטמא. אדם טהור שאכל את הקודש טמא וצגמרא ^[א] מפרש מנא ליה. ואף על פי שאין זה חיוצ כרת ניתנה כפרה זו על כך: **כל השעירים כפרתן שזה**. כל שעירי מוספין צין שעיר הנעשה צמוך דיוס הכפורים צין של רגלים צין של ראשי

על הטהור שאכל את הטמא ^בר' מאיר אומר כל השעירין כפרתן שוה על טומאת מקדש וקדשיו היה ר"ש אומר שעירי ראשי חדשים מכפרים על הטהור שאכל את הטמא ושל רגלים מכפרין על שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף ושל יום הכפורים מכפר על שאין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף ^גאמרו לו מהו שיקרבו זה בזה אמר להן יקרבו אמרו לו הואיל ואין כפרתן שוה היאך קרבינן זה בזה אמר להם כולן באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו ר"ש בן יהודה אומר משמו שעירי ראשי חדשים מכפרין על הטהור שאכל את הטמא מוסיף עליהן של רגלים שצמכפרין על טהור שאכל את הטמא ועל שאין בה ידיעה לא בתחלה ולא בסוף מוסיף עליהן של יום הכפורים ^ה שהן מכפרין על הטהור שאכל את הטמא ועל שאין בה ידיעה לא בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף אמרו לו מהו שיקרבו זה בזה אמר להם הן קרבינן בראשי חדשים אבל היאך של ראשי חדשים קרבינן ביום הכפורים לכפר כפרה שאינה שלה אמר להם כולן באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו^א ועל זדון טומאת מקדש וקדשיו שעיר הנעשה בפנים ויום הכפורים מכפרין^ב על שאר עבירות שבתורה הקלות והחמורות הזדונות והשגגות ^גהודע ולא הודע עשה ולא תעשה כריתות ומיתות בית דין שעיר המשתלח מכפר אחד ישראלים ואחד כהנים ואחד כהן משוח מה בין ישראלים לכהנים ולכהן משוח אלא י'שהפר מכפר על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו ר"ש אומר כשם שדם השעיר הנעשה בפנים מכפר על ישראל כך דם הפר מכפר על הכהנים ישראל כל דם הפר מכפר על ישראל כך וידויו של פר מכדי תנא ממוכות סליק מאי שנא דתני שבועות משום דתני ^דדחייב על הראש שתיים אחת מיכן ואחת מיכן ועל

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

על טהור שאכל את הטמא. אדם טהור שאכל את הקודש טמא וצגמרא ^[א] מפרש מנא ליה. ואף על פי שאין זה חיוצ כרת ניתנה כפרה זו על כך: **כל השעירים כפרתן שזה**. כל שעירי מוספין צין שעיר הנעשה צמוך דיוס הכפורים צין של רגלים צין של ראשי חדשים כפרתן שוה כולן מכפרים על כל צין על שאין צה ידיעה לצסוף צין על שאין צה ידיעה לא בתחלה ושל צסוף צין על טהור שאכל את הטמא ונפקא מינה לטומאה שאירעה צין זה לזה. אבל שעיר הנעשה צפנים לא נחלקו עליו שאינו מכפר עם אלו ולא אלו מולין את תליתיו כשיש צה ידיעה בתחלה ואין צה ידיעה צסוף כדאמר צגמרא (דף ט:): **היה ר"ש אומר**. האי נקט לה משום דצעי למימר אמרו לו מהו שיקרבו זה בזה אם אצד שעיר שהופרש ליום הכפורים ונתכפרו צאחר ונמצא זה צרגל או צראש חדש מהו שיקריב לשם שעירו של יוס': **היאך יקריבו**. והלא כשהופרש לא לכפר על כפרה זו הופרש ורצי מאיר דקאמר להא צשלמא אי אמרינן כולן כפרתן שוה יקרב שהרי כולם כפרה אחת מכפרים אלא לדידך זה הופרש לכפר על שאין צה ידיעה בתחלה ויש צה ידיעה צסוף היאך יקרב לכפר צרגל על שאין צה ידיעה לא בתחלה ולא צסוף או צר"ח לכפר על טהור שאכל את הטמא: **כולן צאין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו**. כל דהו וכיון דצכך שוין ואע"פ שכפרותיהן חלוקות יכול הוא ליקרב דהא לכפר על טומאת מקדש וקדשיו הופרש ועל טומאת מקדש וקדשיו הוא קרב: **משמו**. של ר"ש. וסתם ר"ש הוא ר"ש צן יומאי: **ועל זדון טומאת מקדש וקדשיו**. סתמא היא: **הודע ולא הודע**. צגמ' ^א מפרש לה: **אחד ישראל וז' צגמ'** ^א פרין מאי קאמר צבתחלה השווס והדר תני מה צין ישראל לכהנים: **אלא שהפר מכפר על הכהנים גרסי'** ול"ג שדם הפר: **אלא שהפר מכפר על הכהנים**. כל ששעיר הפנימי מכפר על ישראל דהיינו תליתי יסורין דיש צה ידיעה בתחלה ולא צסוף חזון טומאת מקדש וקדשיו וכן כפרת שעיר החילון פרו של כהן הקרב צזיה"כ צפנים כמו שמפורש צאחרי מות ^א מכפר על הכהנים כדיליף צגמרא ^א :

רצי שמעון אומר וכו'. לחלוק צא על שאומר למעלה אחד כהנים ואחד ישראלים שוין צכפרת שאר עצירות צשעיר המשתלח ואין חלוקין צכפרתן אלא צטומאת מקדש וקדשיו וקאמר ר' שמעון כשם שאתה מודה צדם השעיר הפנימי שמכפר על ישראל כפרתו צלא שום וידוי אלא כפרת הזיות הדס שאין וידוי צשעיר הפנימי אלא צמשתלח כך דס הפר מכפר צלא שום וידוי על הכהנים על טומאת מקדש וקדשיו אייתר ליה וידויו של פר צמקום וידויו של שעיר המשתלח לכפר על הכהנים צשאר עצירות ואין להם כפרה צשעיר המשתלח: **גב'** **ממנוס סליק**. כך סדר המשנה שצועות אחר מכות: **על הראש**. על הקפת ראש שמים דהא פאת כתיב (ויקרא יט) ופאה לשון סוף וקצה הוא כמו (שמות מ) לפאת ים (שם) לפאת נגב מקום חיבור הגלגולת עם הלחי וכן מקום האדעין: ועל

מסורת הש"ם

^(א) [לקמן ט.], ^(ב) [ש"י מוס' לקי' ד"ה מהו], ^(ג) [כריתות יח: טו.], ^(ד) מכות כ., ^(ה) [לקמן יב:], ^(ו) [לקמן יג:], ^(ז) [ויקרא טו:], ^(ח) [לקמן יג:], ^(ט) ונע"ע מוס' צ"ק קב. ד"ה אין ומוס' ריש צ"מ ב. ד"ה שנים ומוס' ריש צ"ב ב.],

הגהות הב"ח

^(א) במשנה מוסיק עליהן של יום הכפורים שהוא מכפר על הטהור:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה חייב וכו' בהקפת הראש חייב אף במספרים. לפי' נראה דגם צמלקט ורהיטני חייב כיון דלא מקשי' ראש לזקן לענין מספרים מנ"ל לפטור צראש צמלקט ורהיטני אף דמוס' כתבו אחר כך וליכא צמימר דשרי צמספרים וכו' דהקפת הראש אסור צמלקט הרי דר"ל דלענין מספרים אחקש צמלקט לא אחקש. היינו דאחקש רק לענין המפורש בקרא זו דלא תשחית דצעי' השחתה ולמלקט לא אחקש. אבל צהיפך לומר דלמלקט אחקש ולמספרים לא אחקש מה"מ לחלק וא"כ למה דפסקי' צש"ע סי' קפ"א ס"ג דראוי לחוש להאזוסרים צהקפת הראש צמספרים ה"ג יש לאסור צמלקט וא"כ יהיה אסור למרוק פאות הראש. וצ"ע לדינא וכתבנינו מזה צמשניה: